Zhoršenie stavu pri ŤZP: nové posúdenie potrieb

Redakčne pripravil: Marek
Tlačová verzia: 20. 11. 2026
Aktuálny článok a prílohy na webe

Novú potrebu opíšte porovnaním fungovania pred zmenou a po nej. Overte, či riešite nové posudzovanie, konkrétny príspevok alebo oznamovaciu povinnosť; administratívna výmena preukazu nenahrádza nový zdravotný záver.

Zhoršenie opíšte ako zmenu fungovania

Pri ŤZP nemusí byť rozhodujúce iba to, že pribudla nová diagnóza. Dôležité je, či sa zmenila odkázanosť, potreba pomôcky, sprievodu alebo iná zákonom posudzovaná okolnosť. Človek mohol predtým zvládať presun s pomôckou a teraz potrebuje ďalšiu osobu; prípadne sa zmenili komunikačné či sebaobslužné schopnosti. Nové posudzovanie sa preto nevybavuje všeobecnou požiadavkou na „vyššie percentá ŤZP“. Je potrebné objasniť funkčné dôsledky a podporu, ktorú chcete riešiť. [1]

Odložte starý aj nový obraz situácie

Na prípravu si vezmite existujúci integrovaný alebo komplexný posudok a rozhodnutia o podpore. Vedľa nich si napíšte, čo sa zmenilo, odkedy to trvá a aké odborné podklady zmenu zachytávajú. Porovnávajte konkrétnu činnosť, nie iba počet lekárskych správ. Pri zhoršení chôdze môže byť podstatný presun k dopravnému prostriedku alebo schody doma; pri inom postihnutí môže ísť o orientáciu či dohľad. Vlastný opis dopĺňa zdravotné podklady, ale nenahrádza odborné závery lekára. [1]

Overte správny druh podania

Kontaktujte príslušný úrad práce a uveďte, aký posudok už máte, z ktorého dátumu a o čo teraz žiadate. Podľa situácie môže ísť o novú žiadosť o integrovaný posudok, podanie ku konkrétnemu príspevku alebo oznámenie zmeny. Zákon počíta aj s konaním z vlastného podnetu úradu v určených prípadoch, vrátane termínu opätovného posúdenia alebo relevantných pochybností. Nepoužívajte automaticky postup Sociálnej poisťovne pri prehodnotení invalidity; ide o odlišný systém. [1] [2]

Ako pripraviť podklady k novej potrebe

Použite aktuálne oficiálne tlačivá a relevantné nálezy. Pri príprave dotazníka vysvetlite aj pomoc, ktorú teraz supluje rodina, a či je dostupná v potrebnom čase. Ak sa okrem stavu zmenilo prostredie, opíšte novú bariéru, napríklad presťahovanie do bytu so schodmi. Samotné zhoršenie finančnej situácie však nie je zdravotným dôkazom odkázanosti. Pri peňažnom príspevku sa môžu preverovať príjem a ďalšie podmienky samostatne. Práve preto má zmysel rozlíšiť zdravotné a ekonomické doklady. [1] [2] [3]

Modelová situácia: z preukazu k potrebe sprievodu

Človek má preukaz ŤZP bez sprievodcu, ale v dôsledku nových obmedzení sa už nevie samostatne orientovať mimo známeho prostredia. Nestačí žiadať len zmenu fotografie alebo dopísanie značky. Na úrade vysvetlí novú potrebu a overí príslušný postup posúdenia. Pripraví správy a konkrétne príklady, pri ktorých potrebuje pomoc inej osoby. Príklad neurčuje, či podmienky na sprievodcu skutočne spĺňa; ilustruje rozdiel medzi administratívnou výmenou dokladu a zmenou zdravotného záveru.

Čo skontrolovať po doručení výsledku

Nový posudok si prečítajte po jednotlivých výrokoch a porovnajte s otázkami, ktoré ste žiadali riešiť. Ak ste už mali integrovaný posudok, stráca platnosť dňom právoplatnosti nového integrovaného posudku. Odložte si oba dokumenty a potvrďte si dátum právoplatnosti; pri staršom komplexnom posudku sa uplatňujú prechodné pravidlá. Ak nesúhlasíte, postupujte podľa poučenia a označte konkrétny záver alebo podklad, ktorý považujete za nesprávny. Samotné doručenie novej správy inej inštitúcii nenahrádza odvolanie v prebiehajúcom konaní. Pri existujúcich príspevkoch si overte aj oznamovacie povinnosti podľa rozhodnutia a zákona. [1] [2]

Porovnanie pred zmenou a po nej: čo má skutočne novú výpovednú hodnotu

Ilustračný príklad: človek už má preukaz ŤZP. Predtým zvládal cestu k lekárovi s pomôckou, teraz pri časti cesty potrebuje ďalšiu osobu. Pribudnutá lekárska správa je dôležitá, ale samotný počet nových strán nevysvetľuje rozdiel. Pomáha krátke porovnanie toho istého úkonu v dvoch obdobiach.

Oblasť	Pred zmenou	Teraz
Presun k doprave	Čo zvládal sám a s akou pomôckou?	Pri ktorej časti a ako pomáha druhá osoba?
Priebeh a frekvencia	Bola ťažkosť občasná alebo pravidelná?	Odkedy a ako často nastáva zmenená situácia?
Odborné zachytenie	Ktorý starší podklad vystihoval pôvodný stav?	Ktorý nález objasňuje aktuálnu zmenu?

Ide o pomôcku na rozhovor, nie o návod, ako si určiť stupeň odkázanosti. Zapisujte aj to, čo sa nezhoršilo a čo naďalej zvládate samostatne. Ak sa pomoc mení podľa priebehu dňa, nepodávajte jediný najlepší alebo najhorší okamih ako opis všetkých dní.

Takéto porovnanie môže objasniť, prečo žiadate zmenu konkrétneho záveru. Podľa § 12 zákona o integrovanej posudkovej činnosti výsledok rozlišuje viacero oblastí. Novú potrebu sprievodu preto nezamieňajte s automatickým vznikom nároku na opatrovanie alebo na inú kompenzáciu. Ak už príspevky poberáte, pri novom posudzovaní sa môžu preverovať aj ich podklady. Pred podaním si preto ujasnite, čo sa oproti poslednému rozhodnutiu zmenilo a ktoré podpory už využívate.

Zdroje a overenie

[1] Zákon č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

Začatie konania na žiadosť alebo zákonný podnet, obsah záverov, strata platnosti starého IP právoplatnosťou nového.

[2] Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

Oznamovanie zmien a zákonné podnety na nový integrovaný posudok pri starom režime.

[3] ÚPSVaR: Oficiálne tlačivá pre ŤZP a integrovaný posudok

Článok slúži na orientáciu. O vašom nároku rozhoduje príslušná inštitúcia.